

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide vagy a főmunkatárs címére intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza

Az előzetes díj:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítónak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előrefizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után. 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Jókai Mór.

Háboruban és békében egyaránt vannak nagy emberei a nemzeteknek. A hadvezérek a csatamezőn aratják a babért. Rettenthetetlen bátorsággal, zseniális taktikával, az emberi munka gyümölcseinek elpusztításával, százezrek halálával és saját életük kockáztatásával szereznek hírnevet maguknak és fajuknak s írják be nevüket kitörülhetetlen betűkkel a történelem könyvébe.

A béke nagyjainak mások a fegyverei, melyekkel hódítanak. A tudomány és művészet, szellem és kedély világa az ő csatamezőjük, honnan ha diadallal térnek meg, nem kisebb dicsőítetés vár rájuk, mint az ödöklés hőrszaira.

Az emberiség értelmét megvilágosítani, a műveltséget és embertársaink jólétét előbbre vinni, a mindennapiságból kiemelve, nemesebb, magasabb czélok iránt lelkesedésre tanítani másokat: a művészet birodalmában örökbecsű remekműveket teremteni s azok által terjeszteni a nemes izlést és szelid erkölcsöket: csak keveseknek adatott s nem kisebb hála és dicsőség illeti meg őket, mert nem kevesebb javára voltak nemzeteknek és az emberi nemnek, mint a fegyverek legnagyobb hősei.

És évezredek óta hasonlóan gondolkodott a művelt emberiség, egy sorba helyezte a nagyokat, akármilyen viták ki a dicsőséget és tiszteletet. Homerosz és Szofoklesz, Leonidász és Themisztolesz, Phidiasz és Periklesz mindannyian a görög Pantheonban foglalnak helyet. És az újabbkorban Shakespeare tragédiái, Napoleon győzelmei vagy Bismark államtudománya és Michael Angelo örökszép művészete egyformán a tisztelet tárgyai a művelt Európa népeimél.

T Á R C Z A.**Oh de mennyi**

Oh, de mennyi fájó emlék
Van kövte a te nevedhez;
Könyvem esordul, hogy ha elszáll
Gondolatom, hűlt szivedhez.

Messze nyugszol, nem jelöli
Sirod halmát semmi fejfa
Ha tudhatnám: milyen álmód
Odalent a hideg sírba.

Könyvetlen, elfeledve
Aluszod át örök álmod.
Csak én nem tudlak feledni,
Csak én sírok te utánad.

Átvirasztott éjszakákon
Eljősz hozzám én édesem;
Hívó mosoly ül orezádon,
Követnélek is szívesen.

Ne kívánd, hogy kövessetek,
A szeretet már fogva tart:
Nem hagyhatok kedvesimnek
Egy életre könyvet, sohajt.

Két karom utánad nyujtom,
Oh, hogy ha elérhetnélek!
Szeretetem melegével,
Új életre kelténélek.

Enyhe tavasz lágy szellője,
Hints virágot sírhalmára,
Kiesi madár énekedtől,
Legyen édes síri álma.

B. Anna.

Adalékok Gömörmegye történetéhez.

(Néhai Lenkey Zsigmond adatgyűjteményéből.)

Gömöri Prot. Műnások.
(Folytatás.)

A Lorándfy család Kálmán alatt Apuliából 1098-ban Magyarországra költözött Rátold ivadéka, mely 1283. 5 ágra oszlik. 1. Róland és Deső Leusták fiai. — 2. Domokos és László István fiai. — 3. Rainold és Miklós Olivér fiai. — 4. Mátyás Ró-

Az a nép, a mely hálátlan volna nagyjai iránt, önmaga felett mondana itéletet. Ez pedig halálítélet volna. „Nép, mely dicsőt, magasztost magasztal: van élni abban hit, jog és erő.“

Nagy költők e szavai rá illenek a magyar nemzetre, mert ő is meg tudja becsülni nagyjait. Igaz, nem régen jutott még az öntudat és értelmi fejlettségnek arra a fokára, hogy méltóképp ünnepelje azokat, de századok mulasztását évtizedek alatt lázasan igyekszik pótolni. Fővárosunk s a vidéki empóriumok főterein emelkedő szobrok mutatják a nemzet elismerését.

S a mi tartozást leró a halottaknak, nem szabad megvonnia az élőkől sem.

Jókai Mór élő nagyjaink egyike Ötven éve szolgálja az irodalmat hatalmas fantáziával, csodálatos, törhetlen munkakedvvel, leggazdagabb gyémánt humorával; szolgálja úgy, hogy először megszázaszorozta az olvasóközönséget, bálványa lett a nőknek, teremője egy nagy irodalmi iskolának, tanítója az ifjuságnak a hazai-és szabadságszereketben, egyetlen írónk, kit életében olvas és bámul a külföld; egyetlen írónk a kit esodálunk és bálványozunk mindnyájan nem és karkülömbőség nélkül.

Sokkal, nagyon sokkal tartozik Jókainak a magyar nemzet, s ennek a nagy tartozásnak egy részét akarja leróni most, pályájának ötven éves jubileumán. Ép ezért érzi mindenki, hogy az ünneplésnek nagynak, országosnak kell lenni.

A főváros már hetek előtt mozdult meg. A közélet kiváló emberei nagy számban gyülekeztek össze, hogy megbeszéljék a módozatokat, melyekkel aztán az ünnepély programját elkészíthetik.

Azóta megmozdult a vidék is mindenfelé. Magyarország csaknem minden számottevő városában ünnepelni fogják Jókait.

land Bán fia. — 5 Balduin Gyulafi öse. — Olivér fiától Miklóstól a Putnoki, István fiától Lászlótól a Tar. Leusták fiától Desőtől az Ilsvai (Jolsvai.) — Leusták fiától Rólandtól a Feledi és Lorántfy család származza. Wagn.

Budai szerint pedig Leustáktól, Róland, Róland fiától Deső és Lóránd származtak. Desőnek fia Miklós a Felediek, Lóránd a Lórándfiak törsoke. Lóránd unokái János és György. Györgynek Tóbiás, ennek László és Miklós. Ez Csetneki Katától Jánost, Kristófot és Farkast hagyta. Farkas örökösét nem hagyott. Kristófa ki 1570—1602 körül élén Feledi Margittól, Sigmondot és Pétert nemzette, ez örökös nélkül holt meg. Sigmondnak Pekri Annától szült leánya Anna. Basó Mihály házastársa. János Miklós fia Derentsényi Borbálát 4 tseméték anyyává tette. 1. Orsolya Tömösvári Mihályné azután Osgyáni Bakos Pálné. 2. Susánna Vétései Sándorné. 3. Anna Mezősi Borbély Demeterné. 4. László erről a Megyei Jegyzőkönyv 1571—1578 körül emlékezik. Őt küldte tán Bebek György Svendihez követségbe. Horváth Ersébettől Pált, ki gyenge korában elhalt, és Mihályt nemzé. György 1571-ben Tábla Bíró Nője Melléthei Devény András leánya Mihály Dobó magva szakadtával S-Patak Ura, a Pataki oskolának 1608 s köv. fő ápolgatója, elsőb Nőjétől Zeleméri Borbálától Ersébetet, Csik Szent Királyi András Katától pedig Susánát a maga nemének fő ékességét, vallásának erős oszlopát 1616 ápril 18-tól fogva Rákótz György nőjét, Máriát Rákótz Sigmondné és Katát Apafi Istvánnét. Lorándfy Péter (án Kristóf) nője Ketzter Susánna Feledi Máty. fija 1595-ben Putnokvára Kapitánya. V. Jegyzőkönyv.

Lőkös (Bornemisza) János a Jablontzai Kastély öre 1567, Szádvár ostromlásában Istv. 24. köt.

Mágoesi Gáspár 1560. Gyulai Kapitány, ekkor Keretsényi Lászlónak általadta a kapitányságot, maga pedig Torna Várban ment lakni, melyet akkor szerzett pénzen magának. Bebek Györggyel együtt esett a Füleki Hasan Bég fogságába Balog vára mellett 1562. Istváni 21. könyve szerint 274 lap. 14 ezer aranyon váltotta ki magát. Egri Kapitány és Hevesi Fő Ispánna 1564. lett Febr. 10., ezen pntokat irván a többek közt eleibe Ferdinánd. „Az egyházi s vallási dolgokba magát ne ártsa. Továbbá, hogy sem Egerben, sem az Egri völgyön, sem másutt, a hol

Nekünk sem szabad tehát elmaradnunk. Társadalmunk kiválóbb elemeinek sorakozni kell. Meg kell mutatnunk, hogy ime bennünk is van már érzék ama közkincesek felfogása s megbecsülésére, melyekkel a nagy költők gazdagítják hazájukat; meg kell mutatnunk, hogy van érzékünk Jókai Mór nagysága iránt

A magyar dalművészetért.

A m. kir. opera intendása, gróf Zichy Géza az ország összes dalárdáihoz, köztük a rimaszombati dalárdához is a következő megkeresést intézte:

„Tekintetes Elnökség! A magyar nemzeti opera fejlesztésére irányzott törekvésben azon meggyőződésre jutottam, hogy az adott viszonyok közt a természetes fejlődéstől nem várhatunk kellő számú kiválóbb képzettségű énekest, a kiknek szélesebb körű működése azután nagyobb lendületet adhatna a magyar operai művészetnek.

Sajátságos viszonyaink mellett az énekeseknek ez a hiánya egyik oka annak, hogy a magy. kir. operaháznak eddig nem sikerült személyzetét tisztán magyar erőkből szervezni, s hogy a vidéki színházaknál sem indulhatott meg az operatáj művelése.

E hiányon csak úgy lehet segíteni, ha tervszerű rendkívüli intézkedéseket teszünk énekesek képzésére s szaporítására.

A magy. kir. operaház e czélból a cselekvés térére lépett.

Előterjesztésemre a magas kormány felkarolta az ügyet s hazafias bőkezűséggel biztosította a szükséges anyagi eszközöket.

Ezzel a megvalósuláshoz jutott az a tervem, mely szerint a hazában található kiváló bangu fiatal tehetségek közül azok, kik hivatással bírnak az operai ének-művészetre, a magy. kir. operaháznál elméleti és gyakorlati kiképzésben részesülhetnek.

A növendékek oly ösztöndíjat nyernek, mely nekik a fővárosban való megélhetést teljesen biztosítja s őket minden anyagi gondtól felmenti, s egyszerűsággal pedig a

hatalma van a K. Vallástól eltávozott Predikátorokat s osk: Tanítókat ne szenvedje.“ stb. Jelen volt Szádvár megvételeben, ő kísérte el Tornára Patótzí Sófíát. 1574. le tette az egri kapitányságot. 1574. birta Munkátsot és Beregi Fő Ispánna lett. 1579. Tornai Fő Ispán is. Nője Massai Eulalia.

Mathusnyai Gedeon, Darvas Ersébet férje. V. Megye Jegyzőkönyve. 1583.

Marjási ezen eredetét Lehelre vivő család első öse 1. Miklós kinek maradéka mind eszével mind kardjával szolgálta a hazát, a Reformatio elhatván ősi lakhelyekre a Szepességre, mind ottani, mind Gömöri birtokaiban egy hív ápolgatóra talált benne. 2-dik Istvánnak N. Mihályi Sófíától született fija 1. Pál.

1. Pál éles értelmét a tudományok által kimiveltetvén, a hazának kivált Szepesnek mely 1583-ban ország gyűlésére küldötte, használt, ez által Maznak, Rudolfnak Báthori István Lengyel Királynak kivált Ernestnek kedvence. Pilez Gáspár 1590. Markusfalán, Berzethén pedig Pilez Mátyás ő alatta hirdette az evangeliomi Tudományt. Siger Annától négy fiai maradtak:

I. 2. Ferentz jó hazafi 1596. fegyvert fogott az Egret ostromló Törökök ellen, azután Szepesben és Gömörben vitte a közügyet. 1608. pedik 2-ik Mátyás meghívására, a béke megkötésében izzadozott. Megholt 1613-ban, magva szakadt.

II.) 1. András Báthori István és Zsigmond mellett katonáskodva Erdélyben és Lengyel országban. Fija 3-ik Ferentz.

III.) 1. Sigmond egy tudós Férfi, ki Strassburgba, 1586-ban pedig Wittenbergába tanult. 1600. Szepesi V. Ispány Szinyei Merse Ersébettől 3. Lászlót, Györgyöt és 2. Sigmondot szüle. László 1649. Szepesi V. Ispány ennek maradéka b. e. Marjássi István, — József, — Károly Homródon, — Boldisár Kazintzon. — 2. Sigmond egy kivivelt férfi, Homonnai Drugeth János és Szepes Vellegyének kapitánya és V. Ispánna. 1659. Országgyűlési követ. György 1624. Szepesi V. Ispány.

IV.) 2. Pál. Sigmondról és Pálról úgy emlékezik Molnár Albert mint jöltevojéről. Az 1640. Jan. 25. Liszkán tartatott Zsinatban Marjássy 2. Pál, György, 3. László, 3. Ferentz kívánságokra Markusfalusi Káplánágra Ratogi János rendeltetett. Lamp. 579 l. 3-ik Ferentz 1636. Szepesi V. Ispán. Nyári Ferentz 1553. Hont Vellegyei Fő Ispány.

hivatottak művészi jövője is biztosítva lesz, mert mint a m. kir. operaház tagjai, hosszabb időre szerződést nyerhetnek emelkedő fizetés biztosítása mellett.

A gyakorlati kiképzés folyamán egyesek ösztöndíjuk fenntartása mellett a vidéki színházaknál is foglalkoztatandók lesznek, miáltal a vidéki színházak anyagi áldozatok nélkül könnyebben juthatnak majd azon helyzetbe, hogy operai előadásokat is tarthassanak.

Az első teendő már most a hazai mindkét nembeli fiatalság közt található kiváló hangok felkutatása.

Hogy ez megtörténhessen, arra szélesebb körű mozgalmat kell indítanunk.

Meg lévén győződve arról, hogy a magyar ének-művészet fejlesztésére irányított ezen törekvésem a vidéki dal- és zenegyűjtőknél élénk visszhangra talál, s mivel épen ez egyesületek vannak leginkább azon helyzetben, hogy a hangok felkutatásában az ügynek kiváló szolgálatot telessenek, bátorkodom ezélem eléréséhez a tekintetes elnökség hazafias közreműködését és hathatós támogatását kérni.

Az ösztöndíj állomásokra pályázatot hirdettem, s a pályázni kívánókat hanguk és tehetségük előleges megbírálása céljából a legközelebbi városban vagy községben működő dalegyesületekhez utasítottam.

Arra kérem tehát a tek. elnökséget, méltóztassék oly irányban intézkedni, hogy az esetleg jelentkezőket a dalegyesület karnagya meghallgatni, s azokat, a kiknek kiváló hangjuk, tökéletes zenei hallásuk és kellő színpadi alakjuk van, jegyzékbe foglalni szíveskedjék. S az ügy érdekében különösen arra is bátorkodom kérni a tek. elnökséget, hogy ne csak az önként jelentkezők meghallgatására szorítkozzék, hanem méltóztassék a jóhangú fiatal egyének felkutatására saját részéről is intézkedést tenni, s e működésükre a szomszéd helységek kántorait és tanítóit is belevonni s az így feltalált egyéneket szintén meghallgatni; s mindazokat, a kik a fentebb jelzett hármaskör követelménynek megfelelően, jegyzékbe foglaltatni.

Kérem a t. elnökséget, szíveskedjék az esetleg alkalmasnak ítélték jegyzékét (név, állás, kor, lakhely) hozzám beküldeni.

Egyszersmind értesitem a tek. elnökséget, hogy a levelezés költségeit a magy. kir. operaház fogja viselni, illetve a tek. elnökségnek megtéríteni.

Tudatában lévén annak, hogy a magyar dalművészet fejlesztését célzó törekvéseimet a magyar dalművészet vidéki apostolai hathatósan támogatják, ismételve kérem az ügy részére meleg érdeklődésüket és hazafiai buzgalmaikat.

Fogadják kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1893. április hó.

Gróf Zichy Géza, intendáns.

Törvényszéki csarnok.

A szerelem sötét verem. Harmad éve történt, hogy G. A. fiatal ember a főváros porát lerázva magáról B. községbe rándult a nyár kellenéit élvezni. Jól esett neki a nyüzsgő nagy város zaja után a nyugalmas élet, a mely a természet oly gyönyöreit tárta elébe, a minőket a főváros minden pompája mellett sem képes nyújtani. Eldelte is azokat melen; de mint javabéli gavallér a falu esendőjében sem felejtette el a kalandos eseményeket, melyekben a fővárosi élet zürzavarai között nem csekély ügyességre tett szert. A trafikos irajlik sehogysem tudtak kimenni a fejéből. Töprengett az elmúlt szép napokon s a mint így végig haladt a falu nagy utcáján, egy trafikos bolt ezigére tűnt szemébe. „Hátja?! — kérde önmagától, — valamelyik azok közül szinte ide vonult pihenni!” És e gondolatlaltal már át is lépte a szivaros bolt küszöbét; aztán szivart vett s egy pár szót váltva a trafikosnóval tovább állt. Ez volt az első szivar vásárlása ott

Klanitz 52 l. Pál Egri kapitány 1595—1601. Váradi Kapitány Guszorát bírja és Diósgyőr várát.

Orlai Miklós, Orlaj-Töröknek Ura, Gúthi Ország János Mihály Nádor fiának Nője Zechen Anna örököse. 1598, 1608, 1609, 1613 években a Szepesi kincstár tanácsosa, ki Kassán 1604-ben a Botskai hűségére eskettette. Istvánfy 32 könyv. 528 lapja.

Fijai István és János. Amaz Putnokvára Kapitánya 1617. ez Megye Tábla bírja. István lett Gömöri főispán. Ennek fia András — leánya ennek Serényi András nője. Lipse várából kifizette Tribel Gáspár azon Vár kapitányának vejét, Révai Gáspárt és Orlai Istvánt. Lehotzky Stemm. Dóczy alalt.

Otrokocsi Bálint 1607. Ghyzey Farkas mellett al Kapitány.

Panka Pétert tette Forgás Simon a Szádvár ostromlásokor a parasztok által épített Szigligeti Kastély örvévé 1567. évben, ez volt Lovagok vezérje s Gömör birtokosa.

Paczo Ferentz Felesége a Balassi családból Tárkányban, Molnár Albert jöltevéje.

Patózi Sónia, Ferentz leánya, Miklós unokája, édes atya Gyulai Kapitány. 1550 után Bebek György hős nője. Ennek ajánlotta Melius a Magyarra fordított Sámuel és Királyok könyveit 1565. Debreczenben. Megholt 1583-ban Somlai Báthori István mellé temettetve a Küküllői Reformátusok egyházában 1583.

Perényi Péter és Fija Gábor Borsod, Zemplén, Abanj Heves Megyékben levő birtokaiban terjesztője s Apolgatja volt a Reformációnak. Ő foglalta el Eger várát, melyet 1549-ben adott vissza Ferdinándnak számára Báthori Bonaventura kezébe. Gábor 1565 hatszáz-ezer forintokon vette által zalogba Maximiliántól. Ő bírta Dédes várát is, melyet 1567. Temesvári Bég Haszán bevén, a katonák elébb belőle kiszökvén lóporral felvette. Putnoknak tartván várát Temesi Mihálytól elfoglalta.

Perényi Ferentz Bebek Ferentz leányának Katának férje, és Mihály egy testvérek, amaz Ferdinánd ellen Isabella mellett, ezért 1566. Puchaim elvette tőle Abaujban Nagy Ida várát, a Czigányok mint örök hallgatni nem tudások miatt. Mihály Ferdinánd híve. Istvánfy 20. 252 l.

Putnoki Rátold ivadékból Olivér fia Miklós által származott Nemzettség. Nevezetes ezek közt Mihály 1576 Gömöri V. Ispán, kinek fija Gáspár Széchi Györgyvel Szabadka várába vitett fogságra. Istvánfy 27 könyv 399.

(folyt. köv.)
Közli: Simon Mihály.

abban a vidéki trafikban s másnap, harmadnap és azután nappalban többször is benézett oda. Hiába, a szivaros hölgy független, övezgő volt s így nem esoda, ha az sem vette zokon a fővárosi gavallér mind gyakoriabbá vált látogatásait. Így folyt az a napok egymásután, közöttük — idylli boldogságban. De hogy, hogy nem, — ki tudná mi történt az ekként egymással melegen rokonszenző kelkek között, — egyszer csak azt vették észre a trafik tőzsomszédjai, hogy a látogató gavallér vizitjeivel felhagyott. Hát ezen ugyan elrögödtek egy ideig a falusi rosz nyelvek s aztán napirendre tértek fölőtte Hiába, úgy gondolták, semmi sem állandó és ennek a hirtelen szőtt boldogságnak a fonala sem végtelen. De bezzeg meglepte ám őket az a hír, a mely azt suttogta, hogy a trafikos nő a „nagy törvényre” adta fel a fiatal embert azért, mert ez egy ízben olyankor ment be a trafikba, a mikor az urnöje otthon sem volt s bement, bár az be volt zárva és a mi legkülönösebb, a nélkül ment be, hogy az ajtó zárját feltörte volna. „Ördöge van annak,” jegyezte meg a vén anyóka, a kuleslyukon bujt be, azért nem látszik az ajtón semmi erőszak nyoma. Eleinte mosolyogva hallotta ezt a hírt gavallérunk; de később az ő arca is elfanyarodott, a mikor a „törvényes elítelt” megkapta. Nem volt menekvés, törvény elébe kellett állnia a mult hét egyik nappal szomban a trafikosnóval. Mily nagyot fordult az idők kereke! A rokonszenző lények most mint panaszos és vádolt néznek egymással árcas szemet. Arczát elfordítva mordja a trafik volt tulajdonosnője: „Igen, ez a fiatal ember behatolt lakásomba, a mikor egy este otthon nem voltam. Elvesztettem szobám kulcsát, ő megtalálta s ezzel nyitotta ki lakásomat.” A vádolt gnyos mosolylyal csak annyit jegyez erre meg: „Igaz, a mit panaszosnő állít, azzal a módosítással, hogy a kezembem vesztette el panaszosnő a kulcsot s így találtam én meg azt!” Összenéznek a tapasztalt bírák, hallatára védekezésnek; elmondják a tanuk is, a mit tudnak a dolgról. Valamennyi azt vallja; hogy ők csak a sűrű víziteknek voltak szemtanúi, de a kulesről nem sokat tudnak. Még egy kérdés a panaszosnőhöz s annak ajkáról lágyabban hangzik a szó: „Engem bosszuszú nem vezérel, azért hát nem is kívánom a vádolt megbüntetését.” Az elmúlt idők emléke csillan meg szemében; már nem fordítja el fejét vádoltól, a kit majd igazán a sötét verembe taszított. Honnan-e változás? Ki láthatna a női szív titkaiba? Ez alatt elhangzik a komoly szavu itélet: „Vádolt szabad!” Egymásra néznek még egyszer az ellenfelek, aztán eltávoznak. Vajjon találkoznak-e még az életben?!

Honvág. Sandorik József rozsnói születésű a-pokorágyi napszámot mult évi november havában anynyira elfogta a vágy szülőföldjélt megláthatni, hogy szállástadó gazdája Megyasszai Mihálynak a polcon tartott pénzéből egy alkalmas pillanatban 10 frtot annak tudta nélkül „kölesön” felvett, s azzal nem akarván a háziak éjjeli álmát zavarni, buesu nélkül eltávozott. Mult hóban ugylátszik elfogyván a pénze, új kölesön reményében ismét A-Pokorágyra érkezett, azonban volt gazdája nem tudván neki megboesájtani a buesuzás nélkül való távoztát, őt a helybeli esendőrök gondviselése alá adta, kik vádoltat a helybeli kir. járásbírószághoz kísérték, mely őt a f. hó 1-én megtartott tárgyalás után — noha erősen ígérte, hogy a 10 frtot károsultnak napszámában ledolgozza — 1 havi fogházra ítélte.

Kristóffy Jozsef volt rozsnói adóhivatali ellenőr és büntársai hivatali sikkasztási nagy bűnperének végtárgyalását a helybeli kir. törvényszék Török János kir. törvényszéki bíró elnökelete alatt összeülendő tanácsban f. hó 10-én kezdi meg. A nyilvános végtárgyalás, tekintettel a bűnper óriási anyagára és a kihallgatandó tanuk nagy számára alkalmasint el fog tartani két hétig. A vádhatóságát maga dr. Hányi Győző kir. ügyész fogja képviselni. A 92 sűrűn nyomtatott oldalra terjedő vádhatározat indokai az esetet részletesen ismertetik a következőkben: „Kristóffy József, a rozsnói magy. kir. állami adóhivatalnál alkalmazott ellenőr 1891. évi január 24-étől számított 6 napi szabadság időt nyervén, hivatali székhelyéről eltávozott, s Brémából 1891. január 29-iki keleti levelet intézett a rozsnói kir. adóhivatal főnökéhez, melyben felfedezte, hogy a hivatalos állásából kifolyólag kezébe jutott állami pénzekből sikkasztott, s az elsikkasztott összegeket megtéríteni nem tudván, menekülni kénytelen. Az adóhivatal főnöke ezen levél vétele után nyomban távirati feljelentést tett a rimaszombati kir. pénzügyigazgatósághoz, melynek vezetője Netkovszky Adolf kir. pénzügyigazgató Székely Gyula számtiszttel együtt nyomban Rozsnóra utazott, a vizsgálatot megindította és a sikkasztásoknak nyomára jöven, a rozsnói kir. járásbírósnál és a rimaszombati kir. ügyészségnél a bűnvádi feljelentést megtette, melyeknek alapján a rimaszombati kir. törvényszék a bűnvádi eljárást el is rendelte. E közben a rozsnói királyi adóhivatal távirati kérelmére Kristóffy József Amerikában, New-Yorkban az Eiden gőzhajón történt megérkezése alkalmával letartóztatott. A nyomban megindított kiadási eljárás befejeztével Kristóffy visszakísértetvén, 1891. évi márczius 29-én a rimaszombati kir. ügyészségnek adatott át, s azóta vizsgálati fogságban van. A megindított vizsgálatot Laurencz Ferencz nyug. adótárnok és Szilágyi Lajos nyug. adótisztre is kiterjesztették és annak során 262 sikkasztási eset került napfényre, melyeket a roppant terjedelmű vádhatározat egyenként ismertet, tömören összefoglalván a vizsgálat adatait minden egyes esetre vonatkozólag, s megállapítván a sikkasztások elkövetésének módját és közelebbi körülményeit. A sikkasztások az 1881. évben kezdődtek és egészen 1890-ig rendszeresen üztek. Azok folyamán összesen 9250 frt 7 krt sikkasztottak el a tettesek, kik ezen összegben jó czimborákhoz illően hűségesen megosztottak. A büntársak közül csak Kristóffy van beismerésben, Laurencz és Szilágyi következetesen tagadnak. Az érdekesnek ígérkező végtárgyalásnak bizonyára nagy részvevő közönsége leend.

Hírek és vegyesek.

Az ideai sorozóbizottság tiszteletére Rimaszombati város tanácsa m. hó 26-ikán fényes bankettet rendezett a „Három Rózsa” nagytermében. A díszebédre hivatalosok voltak a bizottság katonai és polgári tagjai, a helybeli tüzér tisztikar és a mentelep tisztikara, továbbá társadalmunk néhány előkelősége, összesen mintegy 35-en. Az ebédet a legjobb hangulat mellett sikerült tősztok fűsze-

rezték. Az első felköszöntőt Szabó György polgármester mondotta a sorozó bizottságra. Utána Bornemjenzs a László alispán mondott nagy tetszéssel fogadott felköszöntőt. Majd Molnár örnagy, Rosenauer József alezredes és Barna Iure mondák sikerült tősztok. Az ebéd után a sorozóbizottság tagjai elutaztak.

Ejgyezes. Bodor László, a rimaszombati községi elemi leányiskola rokonszenves fiatal tanítója e napokban jegyezte el Soós Margit kisasszonyt, özv. Soós Józsefné bájós és szeretetreméltó leányát. Szívesen gratulálunk a köntendő frigyhez.

Hymen. Heksch Bertalan, helybeli fiatal kereskedő f. hó 16-án esküszik örök hűséget Tiszolezon Kohn Fanny kisasszonynak, Kohn Sámuel tiszolezi kereskedő kedves és szeretetreméltó leányának Boldogságot kívánunk!

Borzalmas eset hozta igazatosságra a husvét első napjára felviradt lakosságot; városunk egyik közbeesülésnek örvendő polgárát, Szevevényi János molnár-mestert sujtotta ezuttal a sors keze; elvesztette egyszerre bűszkeségét, reménységét; egyetlen fiát a 9 éves Kálmánt, Ünnepszombatján esti 8 óra előtt az élénk fieska kezébe vette atyja revolverét — a mely véletlenségből az ezt megelőzőleg végbevitt házi takarítás miatt régi helyéről könnyebben hozzáférhető helyre került — s még mielőtt a jelenlevők csak jól körültekinthettek volna, a fegyver a gyermek kezében eldurant és a benne volt egyetlen löveg a fieska mellébe furdott. A rögtön oda sietett orvos Dr. Zehery István már csak a halált constatálhatta. Hétfőn ejtetett meg a törvényszéki boncolás, de a további nyomozásra alig lehet szükség, mivel itt nem annyira egy mulasztással, mint egy előre nem látott csapással állunk szemben, s részvétünkkel adózunk a földig sujtott szegény szülőknek.

Az evang. templom javára f. hó 29-ikére kitűzött hangversenyre nagyban folynak az előkészületek. A program reménytelőleg már e napokban lesz megállapítva és szétküldve. A helyakra nézve egész rémhírek jöttek forgalomba, ámbár, amint biztos kuforrásból értesülünk, e tekintetben a rendező bizottság véglegesen még nem is döntött.

Gyógyszertár vétel. Löcherer Gyula, néh. Löcherer Tamás, volt kir. járásbíró fia, megvette a Gallé-féle bártfai realjogu gyógyszerárát 27000 frtért, sazt május hó 1-étől maga fogja vezetni.

Kereskedő ifjak egyesülete. Városunk kereskedő ifjai önképző- és segélyegylet alakítását tervezik. Ez ügyben vasárnap és kedden igen látogatott előértekezletek tartattak, s a buzgalom, melylyel a kezdeményezők a terv megvalósításán fáradoznak, biztos kilátást nyújt a szép ezülv egyesület mihamar leendő megalakulására.

Eljegyzes. Orosz Zoltán mező-eszáthi szolgabíró a mult héten tartotta eljegyzését Máriássy Margit urhölgygyel, özv. Máriássy Lászlóné szép és kedves leányával. A menyasszony családjának megyénkben kiterjedt rokonsága van.

A Dickmann Armin-féle esődben az ideiglenes esődválasztmány megalakult a következő tagokkal: dr. Rárossy Gyula tömeggondnok, Institutórisz Endre, dr. Strausz József és Sütheó István; a választmány jegyzőjévé dr. Strausz Józsefet választotta.

Tempomujítás. Az a. h. evang. egyház márczius 26-án tartott közgyűlésében egyhangulag, nagy lelkesedés és áldozatkészséggel elhatározta, hogy templomát ez év folyamán megújítja. E végből mindenekelőtt kiegészítetik a már tavaly lefektetett alagesővezési hálózat, melynek eddig is bántalmas eredménye van, amennyiben a templom neves talajt tökéletesen szárazzá tette. Azután a templomi belső felszerelések újakkal eseréltetnek ki; különösen pedig új oltár, szószék és orgona állítatik. A végrehajtásra egy bizottság neveztetett ki, melynek feladata a munkálatok tervezetét oly időben előkészíteni, hogy azok toganatosítása pünkösöd után azonnal megkezdhető legyen.

A csizi jód- és brömfürdő. megyénk ezen világra szóló nevezetessége meglepően fejlődik. Mint illetékes forrásból értesülünk, Meskő Abris Budapestról és Liptai Károlyné Tornallyáról még az őszel egy-egy 18, illetve 16 szobás szép bérházat építtettek. Hevesy László pedig csak e napokban vett meg ott egy 75 holdas birtokot, melynek belsőségén bérházat és tejesarnokot akar építtetni, sőt további birtokvételek iránt is tárgyalásokat folytat. Nedeczky Rezső, nógrádi földbirtokos és honvédfőhadnagy pedig a „Kerekes-telep”-et megvette és azt jelentékenyen bővíteni szándékozik. A furdótársulat szintén éppent tevékenységet fejt ki, amennyiben új furdóházat épített fedett, zárt előcsarnokkal, nyolcz furdó- és négy lakszobával, továbbá új éttermet is emeltet. Remélhető tehát, hogy az évről-évre szaporodó furdó-közönség ez idén még kényelmesebb és pontosabb ellátásban fog részesülni, mint eddigelé.

Nagyróczei műkedvelők állandó színháza. A nagyróczei műkedvelő társulat, a felvidéki magyar cultura e hatalmas tényezője újból tanujelét adta annak, hogy a kitűzött nemes cél iránti lelkesedése nem esőkent, — mint azt némelyek hinn szerették — hanem csak pihent, hogy újult erővel aktióba lépve, bebizonyítsa, hogy most is méltó régi hírnevére. — Márczius 24-én Gabanyinak vizjátéka az „Apósok” került színpa s azon meleg érdeklődés, mellyel megyénk előkelő közönsége e buzgó társulat hazafias működését mindig készséggel támogatta, ismét oly díszes társaságot hozott össze, mint a milyenben gyönyörködni azelőtt már megszoktuk. — A szereposztásban mindjárt felismertük azon szakavatott és erélyes kezet, melynek vezetését mellett arathatott csak annyi fényes diadalt e társulat. Bájosabb két fiatal asszonyt minőt Papszász Mariska (Laura) és Heinecz Gizella (Juliska) és kedvesebb Margitot minőt Mihalik Margit alakítottak, képzelné sem lehet. Stefanosok Adél (Erzsi) élénk kis szobaczieva volt. — A férfi szereplők: Perjessy László (id. Bogyai), Dedinszky Gyula (Felvinczy), Köcsis Samu (ifj. Bogyai), Halasi Kálmán (Pali), Nagy Lajos (Zab Feri), Hajesi Sándor (Dr. Gati), Kovács Akos (Antal) a legnagyobb igyekezetet fejtették ki szerepeik helyes betöltése körül. A rendezéssel Szentmiklóssy Béla szerzett magának érdemeket, a sugólyukban Dr. Vieszt Károly. — Az előadást kedélyes táncmulatság követte, mely a társaságot reggelig tartotta együtt. Levelezőnk, ki e tudósítást beküldi, hozzátel, hogy óhajtana még bővebben megerlekezni Mihalik Dezsőről, mint a kinek önzetlen ügybuzgalma s fáradhatlan tevékenysége hozott létre évtizedek óta Nagy-Rőczen minden hazafias társadalmi mozgalmat, de miután ez épen olyan köztudomá-

su, mint az, hogy ő a nyilvános díszreteknek sehog-
sem barátja, jobbnak látja azokat mellőzni.

Apróság br. Felsőhemi-Gyulay életéből. Az elhunyt
tábornagy 1875-iki miskolci szemléjáról beszélnek a
következő apróságot. Egy éjjeli riadó alkalmával meg-
hagyta a vezérőrnagyok: intézkedjék, hogy reggelre az
ő számára egy lovat nyergeljenek. Reggel ott állt a ló a
lakása előtt, s ott várták már a tisztet is. Mikor Gyulay
lejött, indulás előtt körülnézte a lovat, a ló szót a tiszt-
tekhez az ő szokott haragos nyers hangján: — Ki nyer-
gelte fel ezt a lovat? A tiszték megijednek. Ki tudja,
mi a hiba? gondolák. — Én... én... — szolt a vezér-
őrnagy tétovázva, — nem... tudom... — Ki nyer-
gelte fel ezt a lovat? szolt most Gyulay az ezredeshez
— Én intézkedtem, hogy az őrnagy ur... — Ki nyer-
gelte fel ezt a lovat? intézi tovább a kérdést az őrnagy-
hoz. — Én, — szolt az őrnagy, — az adjutáns hadnagy
urnak mondtam, hogy... — Ejnye — szolt türelmet
vesztve Gyulay — hát nem fogom megtudni: ki nyer-
gelte fel ezt a lovat? Hadnagy ur! Őa talán tudja. —
Én, — tétovázott a hadnagy — tudom, de a szakasz-
vezető... — Még egyszer kérdem, szolt az egész gyű-
lekezethez Gyulay erős stentori hangon, — ki nyergel-
te fel ezt a lovat? — Alássan jelentem excellenciás uram,
szolt onaszalutálva egy lovasz szolgálatot teljesítő köz-
baka — azt a lovat én nyergeltem fel! Gyulay végig
néz a bakán s rámutatva a lóra azt mondja: — Nagyon
jól van fiam! Régen láttam ilyen — jól felnyergelt
lovat! S adott a bakának egy pengő forintot.

Ügyvédi kamarai közgyűlés. A miskolci ügyvédi
kamará, melyhez megyénk ügyvédi kara is tartozik, févi apr.
hó 16-án d. e. 9 órakor tartja évi közgyűlését Miskolcon a
törvényszék nagyszobájában. A közgyűlés főbb tárgyai:
1. A nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumhoz
felterjesztett választmányi jelentés felolvasása. 2. Az ügy-
védi kamara 1892-ik évi bevételéről és kiadásairól vezetett
számadások felülvizsgálása, illetve jóváhagyása. 3. Az
ügyvédi kamarai segélypénztári számadások felülvizsgálá-
sára, illetve jóváhagyására. 4. Az 1892-ik évi számadások
eszközleendő felülvizsgálása végett a bizottság megválasz-
tása. 5. A volt miskolci ügyvédegyületi alapítvány ke-
zeléséről szóló jelentés felolvasása. 6. Az ügyvédi kamara
1893. évi költség-előirányzatának s mikénti fedezésének meg-
állapítása. 7. Az ügyvédi kamara ez időszerinti tisztvisel-
őinek s választmányának lemondása, a tisztviselők s vas-
lasztmány választása a legközelebbi 3 évre. 8. Egyéb
felmerülő kérdések. Értesülésünk szerint Sassy Ist-
ván, eddigi kamarai elnök, ki e tisztséget több mint egy
évtizeden át viselte, e közgyűlésen tisztéről végkép le-
mondani szándékozik. Ha a közbizalomnak, mely ma is
osztatlanul a kitűnő elnök felé fordul, nem sikerül őt
tisztségét tovább viselésére rábírnai, akkor a kamarai tagok
nagy része Kovács Lajos miskolci ügyvédre, a mis-
kolci függetlenségi párt érdemes elnökére óhajta sza-
vaztatást adni.

Böcs szabályrendelet. Nógrádvármegye a losonci
vásároknak névne nemrég egy nevezetes szabályrendeletet
alkotott, melynek egyik jeles intézkedése az, hogy a vásár
első napján, tehát a marhavásár napján az iparosok ár-
csikkjeiket nem árulhatják, hanem csak másnap jogosítják
azok kirakására. Ezen intézkedés, mely egyaránt sérti a
vásárra ránduló iparosok, mint a vásárló közönség érde-
keit, rendkívüli városi közgyűlésre adott okot Losoncon,
melyen elhatározták, hogy a város a sérelmes szabály-
rendelet ellen jogorvoslattal él, s egyszersmind ezen absurd
és káros intézkedésnek a felelősség elintézéséig való fel-
függesztése végett is közzétessék fog eljárni a szomszéd
vármegye alispánjánál.

Nyilvános köszönet. A simoni-i ev. ref. templom-
ban felállítandó orgonára *ujabban* Bornemissza István 5
ft, Liskai János 1 ft, Mariássy Gyula 50 ft, Tornal-
yai Zoltán 5 ft, Horváth János 1 ft, Madarassy
Gyula 1 ft, Balog Sámuel 1 ft, Hevessy József 2
ft, Mariássy Géza 2 ft, Fodor Károly 1 ft, Szent-
Iványi Árpád 2 ft, Lenkey Lajos 1 ft, Kovács Miklós
1 ft, Ragályi Ferenc 10 ft, Br. Luzsánszky Henrik 2
ft, Molnár János 1 ft, Gál Miklós 1 ft, Szabó József
1 ft, Fialka Erzsike 5 ft, Mariássy Lászlóné 5 ft és
Király Soma 2 ft-ot adományoztak. — A szíves küldemé-
nyekért forró köszönetét fejezi ki

„A simoni-i olvasó egylet.”

Az első magyar általános biztosító társaság
március hó 14-én tartotta évi rendes közgyűlését gróf
Csekonycs Endre elnöke alatt. Az igazgatóság jelentése
szerint, melyet Jeney Lajos igazgató terjesztett elő, a
lelety év üzleti eredménye kedvező volt. A tüzosztály
bevétele a lelety évben 4,998,340 ft 76 kr volt, tehát
az 1891-ik évnél 155,825 forint 33 kr. többletet mutat
s a szállítványi osztály is 7362 ft 73 krnyi nyereség-
gel zárul. Az életbiztosítás szokott jó lefolyásán kívül a
kedvező végeredményhez hozzájárult az is, hogy az ér-
tékpapírok eladásából jelentékeny fölösleg maradt. Az így
befolyt 238,064 ft 49 krnyi árfolyamkülönbséget a nye-
reménytartalékához esatolják annyival is inkább, miután
a mostani értékpapírok után 418,673 ft 83 krnyi ár-
emelkedés mutatkozik az intézet javára. A nyere-
ménytartalék elérte ezuttal a 3,000,000-t. Az igazgatóság a
940,911 ft 16 krnyi nyereség felosztására névve java-
solja, hogy az alapszabályok értelmében 50% 159,920
forint 38 kr, után az életbiztosítottak nyereségyrészeül
129,960 ft 19 kr. 10% 939,395 ft 21 kr. után a nye-
reménytartalék növelésére 93,939 ft 52 kr. 6% 939,395
forint 21 kr után az igazgatóság nyereség-osztalékára
56,363 ft 71 kr. 3% 939,395 ft után a tisztviselők
nyereségyrészeül 28,181 ft 86 kr. 2% 939,395 ft
21 kr után a tisztviselői nyugdíjalapra 18,787 ft 90 kr.
a nyere-
ménytartalék kiegészítésére 11,700 forint 40 kr.
összesen 338,933 ft 58 kr fordítassék s a fennmaradó
1077 ft 58 kr új számlára vitessék át. A közgyűlés köz-
hasznú intézetek részére összesen 7860 forintot szava-
zott meg. A bealakott tisztviselői nyugdíjszabályzat tárgyalá-
sánál Thuróczy György részvényes a szabályzat egyik
pontjának kihagyása tárgyában szoltat föl s erre névve in-
dítványt tett, de azt a közgyűlés egyhangulag elvetette.
A közgyűlés ezután a felmentvényt úgy az igazgatóság-
nak, mint a felügyelő bizottságnak megadta s az elhalt
Fuchs Rudolf s a beteges gróf M kes Miklós választmányi
tagok helyébe Burghard Konrádot, illetőleg Teleszky
Istvánt választotta be. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Irodalom.

Petőfi tótul. Hazafias szempontok által vezéreltetve
Horovitz Adolf nagyszombati könyvkereskedő füzetes ki-
adásban megindította Petőfi összes lírai költeményeinek
tót fordítását. A kezünk Ezzel levő első és második fü-
zetet gondosan átlapozva arra a meggyőződésre jutottunk,
hogy a fordító Matzauer Benyovszky a hazai tót nyelvű
irodalom egyik tehetséges munkása. Úgy látszik — leg-
alább a két első füzet azt bizonyítja, hogy a jeles fordító
beható tanulmányozás tárgyává tette Petőfi kölcsészét,
mivel fordításával a költő gondolat és érzelmvilágát si-
került neki a maga eredetiségében tót nyelvre átültetni.
Ugy alakilag mint tartalmilag teljesen sikerült mű, mely-
nek a tót ajku iskolák között leendő legszélesebb körű
elterjedése a hazafias érzület felébresztése s fokozatos fej-
lesztésére rendkívül áldásos hatása lenne. A mű eleji
bevezetésül „Petőfi élete és költészete” ezimel egy sűrűn
nyomatott ivre terjedő életrajz van közölve, mely kizá-
rolag a jelen vállalat részére írva Györfy Lajos nagy-
szombati tanár szakavatott tollából került ki s ugyancsak
a fordító által ültetett át tót nyelvre. Az első füzet
ezenfelül a költő egyik legsikerültebb arézképével kedves-
kedik olvasóinak. Ezután jönnek a költemények oly sor-
rendben a mint azok az eredeti magyar kiadásban egy-
másután következnek. A sikerült fordításokból csak a
következőket említjük: „Honfidal”, „Halvány katona”,
„Hírös város az alföldön”, „Pinty urfi”, „A tintás íveg”,
„A virágnak megfíltani nem lehet”, „Szegyet szeggel stb.”
Ezen fordításokból Petőfi szelleme, lángoló hazaszeretete,
egész egyénisége a legszebben domborodik ki. Tekintve a
hazafias intenciót, melyet a könyvkiadó ezeg ezen munka
kiadásával megvalósítani törekszik, figyelemmel ajánljuk ezen
mű megszerzését a tót ajku községek népkönyvtárai és
iskolái részére. Hazaszeretet tankönyve ez, melyből meg-
tanulják tótajku testvéreink a magyaros érzést és gondol-
kozást. A magyarosodás terjedésének ugyanis csak úgy
lesz meg az óhajtott sikere, ha nemzeti nyelvünk elsajá-
títtatása mellett arra is törekedünk, hogy idegen ajku
polgártársaink ne csak nyelvíleg, hanem magyaros szem-
lémmel és érzelmekkel olvadjanak bele a magyar nemzetbe.
Ez utóbbi cél megvalósítására igen alkalmas eszköz az
itt ismertetett mű. Ajánljuk ezen munkát különösen a
köznevelődési egyesület érdeklődő figyelmébe mint oly
kézre, mely az egyesület intencióinak teljesen megfelel.
Megjegyezzük végül, hogy Petőfi lírai költeményei tíz
füzetben, havonkénti időközökben fognak megjelenni. Egy
egy esimesan kiállított füzet ára 20 kr.

Tót tankönyv. Ertl Heribert nándorvölgyi hercegi
tanító, ki már több a közoktatási tanács által elfogadás-
ra ajánlott s a közoktatási kormány által elfogadott tan-
könyvet írt, legközelebb Czizmadia tankönyvet dolgozta
át a tót ajku iskolák használatára. Az anyag helyes ki-
választása, berendezése, érthető közlése jellemzi ezen tan-
könyvet, mely minden új fogalom magyar elnevezését is
közli, s így közvetve a magyar nyelv tanítás sikerének
buzdítására is jó hatással van mindazon iskolákban, hol
használatba veszik. Erre pedig a fentebbiek mellett hazafi-
as irányánál fogva is ajánlhatjuk az iskolaszékek és
tanitók figyelmébe.

A szövetkezés eszméje hova tovább nagyobb
körben hódít, úgy hogy országos kormányunk is szüksé-
gét látta a községi hitelszövetkezeti ügy országos rende-
zése ezéjából törvényjavaslatot készíteni, melyet több
érdeklődő tekintélyes férfiből álló bizottságban legköze-
lebb megbiráltattak. Megyénkben is mindjában hódít
ezen eszme, azért ismételve felhívjuk olvasóink figyelmét
a pestmegyei hitelszövetkezet megbízásából Dr. Bernát
István által szerkesztett „Szövetkezés” ezimű közgazda-
sági folyóiratra, melynek 2-ik száma a következő cikkek-
et hozza: 1. Szövetkezetek a királyföldön. 2. Kereske-
delmi miniszterünk a szövetkezetekért. 3. Pólya a községi
hitelszövetkezetekről. 4. Borsodmegyei hitelszövetkezet. 5. A
szövetkezeti törvény magyarozata. — Harmadik száma a
következő tartalommal jelent meg: 1. A földmívelési
miniszterium és a hitelszövetkezetek. 2. Humanizmus a
képviselelházban. 3. Mezőgazdasági szövetkezetek. 4. A
szászországi mezőgazdasági hitelügyelet. 5. Szövetkezetek
a Maros mentén. 6. Nemzetiségi hitelintézetek. 7. A
köztisztviselők fogyasztási szövetkezete. 8. Debreczeni
kölesönös segélyegylet mint szövetkezet. 9. Új törvény
a szövetkezetekről. E kitűnő tartalommal megjelenő folyó-
irat fontos közgazdasági kérdések megoldásával foglalkozik.
Célja ugyanis nem más, mint a kölesönösség elvén alap-
uló hitelszövetkezetek terjesztése. Ily hasznos tartalmu
s közvagyonosodás szempontjából nemzeti missiót teljesítő
folyóiratnak minél szélesebb körben leendő elterjedése
biztosítani fogja a szövetkezés eszméjének diadalát hazánk-
ban. Megjegyezzük végül, hogy e folyóirat megjelenik
minden hó 15-én s előfizetési díja egy évre egy ft,
mely összeg a kiadóhivataltba (Budapest, I. ker. Döbren-
tei-utca 6. szám) küldendő.

Eredeti magyar Daltár. Ily című, régebben szü-
netelő folyóirat III-ik évfolyamának folytatását ígéri, s
arra előzetést nyit Hoós János szerkesztő-kiadó
Déván (Hunyadmegye). Közölni fog töröl metszett,
minden ízben magyaros eredeti népdalokat, művészi-
esebb kivitelű mődalokat, románcokat, balladákat stb. zong-
rára is letéve a magasabb műigényeknek megfelelőleg.
Megjelen minden hónapban 8 oldalon 7—8 dal tartalom-
mal. Ara egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1
ft 50 kr. Egy szám ára 60 kr.

A legolcsóbb képes hetilap a K i s í k ö r.
Budapestben jelen meg Hornyánszky Viktor kiadásában.
Szerkesztik Szócs Farkas és Dr. Keeskeméthy
István. A nép számára való hasznos és nagyon tanu-
ságos olvasmányokat tartalmaz; egyszerűséggel közvet-
lenséggel, vallásos ualegséggel írva. Ez év elején indult
meg, de minden száma újabb-újabb bizonyíték, annak a
régén érzett szükségnek, melyet pótol. Az a népies zamat,
mely rajta előmlik, oly bő mértékben egy néplapunkon
sem észlelhető; mindenki által érthetően tud írni a nél-
kül, hogy lapos vagy póriás lenne. Megjelen minden
szombaton, ára hallatlanul olcsó, egész évre 2 ft, fél-
évre 1 ft, negyedévre 50 kr. Az előfizetési pénzek Hor-
nyánszky V. hírlapkiadó hivatalába (Akadémia bérháza)
küldendők. Ajánljuk olvasóink, lelkesek, tanitók szíves
figyelmébe.

Meghívó jótékonycezü előadásra.

A helybeli községi polgári leányiskola növendékei által
Rimaszombatban, 1893-ik év április 9-én a „Három Rózsa”
vendéglő nagy termében iskolai fisharmonium és az if-
júsági könyvtár gyarapítására táncmulatsággal egybekötött
színi-estély tartatik, melyre a nagyérdemű közönséget
tisztelettel meghívja az igazgatóság.

M U S O R:

I. Tolcsvainé asszony végrendelete.

Vigjáték egy felvonásban. Angolból.

Személyek:

Vargáné Tolcsvainé végrendeletének
végrehajtója — — — — Szabó Erzsike
Báró Gyöngyiné — — — — Mészáros Malvin
Lengyárfalviné — — — — Medveczky Erzsike
Anikó, fiatal paraszt leány — — — — Varga Juliska
Rachel, öregasszony, Vargáné szolgál-
latában — — — — Borszéki Gizella

Történik egy felföldi faluban. Idő: jelenkor.

II. a) „Erdő” Mangold F. A.-tól. Éneklő az intézet növendékeiből alakított énekkar. Zongorán kíséri: Angyal Ilona III. oszt. növendék.

b) „Himnusz az éjhez” Beethoventől. Előadja az énekkar. Harmoniumon kíséri: Glauf Anna IV. oszt. növendék.

III. A tavasz tündére.

Színmű 1 felvonásban. Irta: Rudnyánszky Gyula.

Személyek:

Gizella } testvérek — — — — Bendik Mariska
Margit } — — — — Ráski Etelka
Anna, szegény leány — — — — Császár Ilona
Juliska, kis leány — — — — Rábelly Irma
A tavasz tündére — — — — Medveczky Erzsike
Az ibolya tündére — — — — Dickmann Margit
A gyöngyvirág } — — — — Jusesák Paula
A nefelejt } tünderei — — — — Német Mariska
A szegfű } — — — — Erdélyi Jolán
A rózsza } — — — — Szlabéczius Mária
Nagymama — — — — Györy Zsuzsi
Mama — — — — Grosz Ilona.

A nagymama, a mama, és több vendég.

IV. a) „Magyar dalszokor.” Ének-kettős. Éneklők: Mészáros Malvin III. oszt. növendék és Ráski Etelka IV. oszt. növendék. Zongorán kíséri: Medveczky Erzsike III. oszt. növendék.

b) „Kedélyes órák.” Mazur polka. Simko E.-tól. Előadja az int. énekkar. Zongorán kíséri: Grosz Ilona IV. oszt. növendék és Glauf Anna IV. oszt. növendék.

Helyárok: Oldalszék s az első négy sor pad 1 ft. — IV. soról végig 80 kr. — Allóhely 60 kr. — Deák- és gyermekjegy 30 kr. — Karzat 30 kr.

Jegyek előre válthatók özvegy Miskolczy Istvánné ezukrászájában. — Felülfizetések a jótékonycezü érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté fél 8 órakor.

Felelős szerkesztő: Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN.

Főmunkatárs. S. SZABÓ JÓZSEF.

Magán-hirdetések.

Eladási hirdetmény.

**Kövecses községben a Lukács-féle belső-
ségen 1893. évi április hó 12-én reggeli 8 óratól
kezdve, esetleg 13-án is nagyobb számú szarvas-
marha, ló, esikó, juh, gép, szeker, eke, borona és más
gazdasági eszköz, valamint alom-szalma szabad kézből
eladandó.**

A venni szándékozók tisztelettel meghívattak.
Tornalja, 1893. márczius 31-én.

Kovács Miklós

ügyvéd, mint megbízott.

Eladó orgona.

A rimaszombati ág. h. evang. egyház temp-
lomi orgonáját, kisebb gyülekezeteknek olcsó áron
megvételre ajánlja. A feltételek iránt felvilágosítást
ad az egyház lelkeszi hivatala.

Pályázat.

110. szám. — Ratkó város erdőbirtokánál (Gömör-
megye) szervezett erdői állásra pályázat hirdetik.
Pályázók felhívattak, hogy az 1879. évi XXXI.
t.-cz. 37. §. követelt szakképzettségüket, ép testalkukat,
jó látó, halló és beszélő képességüket megyei fő- vagy
városi orvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkoruk és
illetőségük anyakönyvi kivonattal, a magyar nyelvnek
szó- és írásban, a tót nyelvnek szóban való tökéletes bírását
igazoló okmányokkal felszerelt és saját kezűleg írott kér-
vényeiket **alulírott m. királyi erdőgondnok-
sághoz f. évi április hó 25-ig adják be.**

Ezop állás java halmozása:

1. Ezenként 200 ft fizetés.

2. Az erdőkárok 50% -ka.

A városi tanács által élethosszig választandó erdőir
köteles helyét 14 napon belül betölteni.

Nyústyán, 1893. márczius 29.

Magyar kir. erdőgondnokság.

Eladó ház

Rimaszombatban a **Ferenczi-utca 3-ik szám**
alatti külön udvar- és kerttel bíró ház szabad
kézből azonnal eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonos **Stir-
ban Erzsébet**tel.

RISÓ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Kiadások.

Harminczötödik évi zárszámla 1892. januar 1-től december 31-ig.

Bevételek.

Vagyon.

Merleg-számla 1892. december 31-én

T e h e r

I. Tűzbiztosítás.

Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levo-
nása után
Független maradt károk tartaléka
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész
utáni bevétel levonásával
Jóvedelmi adó és belfüggetlések
Postabérek
Adakozások közhasznú ezelőkn.
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási
költségek
Behajthatlan követelések leírása
A következő évek készpénz-díjtartaléka a vi-
szontbiztosított rész levonása után és mi-
nden megterhelés nélkül.

II. Szállítmány-biztosítás.

Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levo-
násával
Független maradt károk tartaléka
Szerzési költségek
A szállítmány-biztosítási üzletet terhelő igaz-
gatási költségek
A következő évek díjtartaléka a viszontbiz-
tosított rész levonásával

III. Jegybiztosítás.

Viszontbiztosítások és törlesztések
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész le-
vonásával
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiz-
tosítások utáni bevételék levonása után
Behajthatlan követelések leírása
1892. évi nyeresemény.

Forint	kr	Forint	kr
1697537	03		
135321	88		
287576	24		
110924	95		
49157	81		
6650			
424878	83		
5861	99		
1800000			
4517908	73		

I. Tűzbiztosítás.

1891. évi nyeresemény-számla: maradvány
Az 1891. évről áthozott készpénz díjtartalék a viszontbiz-
tosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül
430.162.747 ft 83 krajt költött biztosítások után, va-
lamint a folyó évben lejárt díjszabványokból befolyt
díjak
levonva: törlesztett díjak 452.051.09
viszontbiztosítási díjak 603.784.96
lejárt viszontbiztosítási díjszab-
ványok 1.038.300.44 2.094.136.49

II. Szállítmány-biztosítás.

Az 1891. évről áthozott díjtartalék
33.559.680 ft 51 krajt költött biztosítá-
sok utáni díjak 150.265.14
levonva: törlesztett díjak 2.823.31
viszontbiztosítási díjak 68.579.28 71.402.59
Az 1891. évben független maradt károk tartaléka
11420.90 108659.31

III. Jegybiztosítás.

84.138.092 ft 66 krajt költött biztosítások utáni díjak
Bevallott szelvények után, valamint egyéb befolyt kama-
tok és árfolyamnyereség eladott értékpapírok és idegen
Társasági hazak fizetett jövedelme
1636322.96 1636322.96
422310.61 482939.16
60628.55 7083746.61

I. É L E T B I Z T O S Í T Á S I Ü Z L E T .

Bevételek

Vagyon.

Merleg-számla 1892. december 31-én.

T e h e r.

Forint	kr	Forint	kr	Forint	kr	Forint	kr
615	95			3802309	23		
Elhelyezett főkepeknek tak.-penziárak és bankoknál 980.000 — Magyar királyi Halme- resti jog kártalanítási 4 1/2 % -os kötvények a 100 — 980.000 — 980.000 — m. vasúti 4 1/2 % ezüst kötsönkötvény a 100 — 800.000 — 375.000 Lira olasz alapítványi köl- vények a 90% = 338.906.25 ft. — cs. a 9.58 1/2 18.700 — Pest Lloyd társasági kötvények a 99.50 18.606.50 Bécsi biztosító társasági részvények 2737 db a 188 — 514.556 — A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok 25.082.40 2500665.72 Leszámlított, visszleszámlított és egyéb váltók 721864.66 A társaság hazai Budapestén 1210000 — Külföldi adósságok: a) Pénzkészlet és maradvány a képviselőségeknél 796299.87 b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél 2900196.66 Jegybiztosítási osztály folyó számlán 235442.83 Központi pénzkészlet 77130.15 A következő években lejártó díj- váltók és díjkötelezvények összege 14171.029.48 9544909.22							
Értékpapírok 16.251.303 ft 95 kr. ugyanis: 757.000 franyi m. földhitelint. 4 1/2 % záloglev. 100 frjtával 6.878.300 franyi m. földhitelint. 4 % zálogl. 96% frjtával 3.000.000 franyi magyar földhitelint. 4 % talajjavítási és szabályo- zási záloglev. 95 1/2 % frjtával 1.170.500 franyi magyar kir. államvasúti ezüst kötsön 4 1/2 % -os kötvények 100 frjtával 1.620.300 franyi magyar északkeleti vasúti 5 % -os ezüst elsőbbs. köt- vények 100 frjtával 2.065.800 franyi Budapest fővárosi 4 1/2 % -os kötsön-kötvények 100 frjtával Beszterezahanya-berzovai és piski-vaipahunyadi vasúti els. kötvény 14.018 Lire 29 c. ólász 5 % -os járadék és kamatai. 1892-ben esed. kamat és elszám. pénzküldemény Jelzálog-kötsönök Kötvény kötsönök Viszontbizt. kötvény-kötsönök A központ tartozása folyó számlán Vezér- és főügynökségek s mások tartozásai							
757000		757000		757000			
6654155	25	6654155	25	6654155	25		
2865000		2865000		2865000			
1179500		1179500		1179500			
1620300		1620300		1620300			
2065800		2065800		2065800			
1102877	07	1102877	07	1102877	07		
6071	63	6071	63	6071	63		
254020	10	254020	10	254020	10		
175830	91	175830	91	175830	91		
1837309		1837309		1837309			
11069	32	11069	32	11069	32		
317432	15	317432	15	317432	15		
43745	28	43745	28	43745	28		
19284710	71	19284710	71	19284710	71		
Díjtartalék 18.384.948.86 levonva a viszont biztosítási díjtar- talékokat 399.300.31 Biztosítási alap 17985648.55 Kihazsítási tőkék nyeresemnye Független levő károk tartaléka Díjleszállításokra vonatkozó nyere- mény tartaléka Előre fizetett díjak 1893—1896. évekre 2008.28 Fel nem vett nyeresemények 1891. évről 3.07 Viszontbiztosító intézetek és má- sok követelései 5540.94							
18384948	86	18384948	86	18384948	86		
399300	31	399300	31	399300	31		
17985648	55	17985648	55	17985648	55		
243925	40	243925	40	243925	40		
489270	59	489270	59	489270	59		
228608	09	228608	09	228608	09		
692	65	692	65	692	65		
2008	28	2008	28	2008	28		
3	07	3	07	3	07		
5540	94	5540	94	5540	94		
329013	14	329013	14	329013	14		
19284710	71	19284710	71	19284710	71		

Törlesztett kötvények díja
Viszontbiztosított kötvények díja
Hátleletek után kifizetett kötszesség
Lejárt kihazsítási tőkékert
Kihazsítási biztositóknál hátleletet követ-
kezőben díjvisszatérítés
Független levő károk tartaléka
Egyéb díjtartalékok
Viszontbiztosítási díjak
Bélyegyekert
Irodai ber. postadíjak, nyomtatványok, nft. és
egyéb költségek
Tiszti fizetések
Jóvedelmi adóert
Oroszi díjakert
Szerzési és díjbehajlatási költségek
Behajthatlan tartozások leírása
Díjtartalék az év végén

Forint	kr	Forint	kr
139675	31		
176636	77		
780513	97		
566073	37		
111006	79		
228608	09		
47282	40		
64339	32		
52778	01		
148095	72		
50263	81		
8157	99		
2731	68		
21272	92		
9334	07		
2623470	18		
17985648	55		
329013	14		
20938131	87		

A múlt évből áthozott díjtartalék.
Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után
az előbbi években kiállított kötvények után
a biztosított tőke emelésére fordított nyeresemények
Múlt évi függőben volt károk tartaléka.
Hiteltek
Kamatjövetelem

Forint	kr	Forint	kr
515051	53		
2613053	34		
17174	31		
3146179	18		
211721	27		
65055	20		
817421	50		
20938131	87		

Értékpapírok 16.251.303 ft 95 kr. ugyanis:
757.000 franyi m. földhitelint. 4 1/2 % záloglev. 100 frjtával
6.878.300 franyi m. földhitelint. 4 % zálogl. 96% frjtával
3.000.000 franyi magyar földhitelint. 4 % talajjavítási és szabályo-
zási záloglev. 95 1/2 % frjtával
1.170.500 franyi magyar kir. államvasúti ezüst kötsön 4 1/2 % -os
kötvények 100 frjtával
1.620.300 franyi magyar északkeleti vasúti 5 % -os ezüst elsőbbs. köt-
vények 100 frjtával
2.065.800 franyi Budapest fővárosi 4 1/2 % -os kötsön-kötvények 100
frjtával
Beszterezahanya-berzovai és piski-vaipahunyadi vasúti els. kötvény
14.018 Lire 29 c. ólász 5 % -os járadék és kamatai.
1892-ben esed. kamat és elszám. pénzküldemény
Jelzálog-kötsönök
Kötvény kötsönök
Viszontbizt. kötvény-kötsönök
A központ tartozása folyó számlán
Vezér- és főügynökségek s mások tartozásai

Forint	kr	Forint	kr
757000		757000	
6654155	25	6654155	25
2865000		2865000	
1179500		1179500	
1620300		1620300	
2065800		2065800	
1102877	07	1102877	07
6071	63	6071	63
254020	10	254020	10
175830	91	175830	91
1837309		1837309	
11069	32	11069	32
317432	15	317432	15
43745	28	43745	28
19284710	71	19284710	71

1892. évi nyeresemény

Budapest, 1892. december 31-én.

A Z I G A Z G A T Ó S A G :

1892. évi nyeresemény

Agoston József, vezérbíró, mint az életbiztosítási osztály főnöke.

Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Lévy Henrik, Ormody Vilmos, báró Schossberger Zsigmond, gróf Zichy Mándor.

Szende Károly, a központi könyvezés főnöke.

Budapest, 1893. márczius hó 14-én.

A F. F. I. Ü. G. Y. E. L. Ö. - B. I. Z. O. T. T. S. A. G. :

Kacsvinszky János, életbiztosítási könyvvivő.

Grof Bathány Géza,

Giezei Samu,

Jekelfalussy Lajos,

László Zsigmond,

Sztányi Izidor.